

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«Τέχνη & Εκπαίδευση: Διδακτικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στο Σχολείο του 21^{ου} αιώνα»

**Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ), Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ)
και Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση**

**Έναρξη Συνεδρίου: Παρασκευή 2 Οκτωβρίου (απόγευμα),
Σάββατο 3 & Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015**

Χώρος Διεξαγωγής: Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) σε συνεργασία με την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ) και τη Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση συνδιοργανώνουν διήμερο Συνέδριο με θέμα: «Τέχνη & Εκπαίδευση: Διδακτικές και Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στο Σχολείο του 21^{ου} αιώνα», στις 2, 3 και 4 Οκτωβρίου 2015, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών (Λεωφόρος Συγγρού 107-109).

Στόχος του Συνεδρίου είναι η παρουσίαση σύγχρονων παιδαγωγικών προτάσεων, απόψεων και κατευθύνσεων για τη δυναμική σχέση Τέχνης και Σχολείου, καθώς και η ανάπτυξη ενός ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ λειτουργών και στελεχών της εκπαίδευσης, καλλιτεχνών, ειδικών παιδαγωγών-επιστημόνων, αλλά και ερευνητών-διδασκόντων από τον χώρο των Τεχνών και της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η συμμετοχή στο συνέδριο είναι δωρεάν.

Παράλληλα με τις θεωρητικές εισηγήσεις και την παρουσίαση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, θα πραγματοποιηθούν βιωματικά εργαστήρια με αντικείμενο το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι διάφορες μορφές της Τέχνης (εικαστικά, χορός, μουσική, θέατρο κ.λπ.) στο σύγχρονο σχολείο. Η παρακολούθηση των συζητήσεων στη Μικρή Σκηνή (5ος όροφος) και στην Αίθουσα Χορού (4ος όροφος) έχουν ελεύθερη είσοδο με σειρά προτεραιότητας. Για συμμετοχή στα εργαστήρια που θα πραγματοποιηθούν στην Αίθουσα Χορού και στο Εργαστήριο Εκπαιδευτικών που βρίσκονται στο 4ο όροφο, απαραίτητη είναι η προσκόμιση δωρεάν δελτίων εισόδου. Η διανομή των δελτίων εισόδου για τα εργαστήρια ξεκινά δύο ώρες νωρίτερα από την έναρξη του κάθε εργαστηρίου.

Στο τέλος του συνεδρίου θα δοθούν βεβαιώσεις συμμετοχής. Για την εξέλιξη των διαδικασιών και για το πρόγραμμα του συνεδρίου μπορείτε να ενημερώνεσθε από την επίσημη ιστοσελίδα του ΙΕΠ: www.iep.edu.gr

Α. ΜΙΚΡΗ ΣΚΗΝΗ

Παρασκευή 2 Οκτωβρίου 2015

Εναρκτήρια Συναυλία 18.00-18.30: Παιδική Χορωδία Ροζάρτε

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- ♦ Τα παιδιά κάτω στον κάμπο (Μ. Χατζηδάκης)
- ♦ Τι θέλω (Δροσίνης – Θεοδωράκης)
- ♦ Κοιμήσου αγγελούδι μου (Βίρβος – Θεοδωράκης)
- ♦ Ανάμεσα Σύρο και Τζιά (Ελύτης – Θεοδωράκης)
- ♦ Άρνηση (στο περιγιάλι) (Σεφέρης – Θεοδωράκης)

Διδασκαλία-Δ/νση: Ρόζυ Μαστροσάββα Πιάνο: Δροσιά Λιοδάκη

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ 18.30-19.30

♦ Δ/ντής Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών
Χρήστος Καρράς	♦ Πρόεδρος ΙΕΠ
Σωτήριος Γκλαβάς	♦ Πρύτανης ΑΣΚΤ
Πάνος Χαραλάμπους
♦ Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων	♦ Υπουργός Πολιτισμού	♦ Επιστημονική Επιτροπή
Δημοσθένης Κοκκινίδης

1^η Συνεδρία 19.30-21.30 ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ

Συντονιστής: Σταύρος Γιαγκάζογλου, Σύμβουλος ΥΠΟΠΑΙΘ, Προϊστάμενος Γραφείου Α, ΙΕΠ

♦ Αλέξης Κόκκος [Καθηγητής
Εκπαίδευσης Ενηλίκων, ΕΑΠ]
«Μετασχηματίζουσα Μάθηση
μέσα από την Αισθητική Εμπειρία» | ♦ Παύλος Χριστοδουλίδης
[Ομότιμος Καθηγητής, Επιστημολογία
και θεωρία της τέχνης]
«Ο ρόλος της καλλιτεχνικής
εκπαίδευσης στο σχολείο» | ♦ Τιτίκα Σάλλα
[Ομότιμη Καθηγήτρια,
Διδακτική της τέχνης στην ΑΣΚΤ]
«Εργαλείο γνώσης
η διδασκαλία των τεχνών» |
|--|---|---|

Συντονιστής: Χρήστος Καρράς, Δ/ντής Στέγης Γραμμάτων και τεχνών

♦ Μυρτώ Λάβδα
[Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών
Προγραμμάτων στη Στέγη
Γραμμάτων και Τεχνών]
«Σχολεία και Πολιτιστικοί
Οργανισμοί: Μια δυναμική σχέση» | ♦ Κλεοπάτρα Μουρσελά
[Εικαστικός-Εκπαιδευτικός,
Εισηγήτρια ΙΕΠ]
«Οι Τέχνες στα σχολεία»
Ένας ολιστικός τρόπος
προσέγγισης της γνώσης | ♦ Μάνια Παπαδημητρίου
[Ηθοποιός-Σκηνοθέτης]
♦ Ιωάννα Μπλούτη
[Εκπαιδευτικός-ΜΑ ΗΡΜ]
«Εκπαιδευτικές πολιτικές για την
Τέχνη στο Σχολείο: Προκλήσεις,
Προσεγγίσεις, Εμπόδια» |
|---|---|--|

Σάββατο 3 Οκτωβρίου 2015

Α'

2η Συνεδρία 09.00-10.20 ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Συντονιστής: **Κώστας Ιωαννίδης**, Επ. καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης, ΑΣΚΤ

- ♦ **Ελπίδα Ρίκου** [Phd, Ανθρωπολόγος, Εικαστικός]
«Τέχνη, ανθρωπολογία και κοινωνική πραγματικότητα: μια πρόταση εκπαίδευσης, έρευνας και δημιουργίας με στόχο την παρέμβαση στην καθημερινότητα»
- ♦ **Ζήκος Δέδος** [Αναπληρωτής καθηγητής, Σχολή Καλών Τεχνών, Τμήμα Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων]
«Ουτοπικά αφηγήματα, εκπαίδευση και εκπαίδευση μέσω της τέχνης. Από τις νεωτερικές ουτοπίες στις ετεροτοπίες του σήμερα»

- ♦ **Bernard Darras**
[Professor of Semiotics, Sorbonne University Paris 1]
«Arts and cultural education in The time of democracy, creative class and cultural and creative industries»
- ♦ **Ανδρέας Ιωαννίδης** [Αναπληρωτής καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στη Σχολή Καλών Τεχνών]
«Μάθε Τέχνη κι άσ' τηνε...»

Διάλειμμα 10.20-10.30

3η Συνεδρία 10.30-12.15 ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Συντονίστρια: **Ελένη Τσαλαγιώργου**, Σύμβουλος Β' Προσχολικής Αγωγής, ΙΕΠ

- ♦ **Ουρανία Κούβου** [Dr. Διδακτική της Τέχνης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής Παν/μίου Αθηνών]
«Σχέδιο Διαπραγμάτευσης: μία περίπτωση διδασκαλίας της τέχνης σε παιδιά»
- ♦ **Caroline Sharp**
[Research Director, National Foundation for Educational Research, UK]
«Exploring the connections between schools and culture: working together to design high quality experiences for children and young people»

- ♦ **Γιάννης Σκαρπέλος** [Αναπλ. Καθηγητής Οπτικού Πολιτισμού, Πρόεδρος Τμ. Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού, Πάντειο Πανεπιστήμιο]
♦ **Κατερίνα Δερματά**
[Νηπιαγωγός, ΜΑ στην Πολιτιστική Διαχείριση]
«Η μετασχηματιστική δύναμη της Τέχνης – "Μεταμορφώσεις" του φυσικού περιβάλλοντος μέσω της Τέχνης στον χώρο της προσχολικής εκπαίδευσης»
- ♦ **Γεωργία Μέγα** [Αν. Δ/ντρια Δημοτικού Σχολείου Κολλεγίου Αθηνών]
«Τέχνη και κριτικός στοχασμός στη διεργασία της μάθησης»

Διάλειμμα 12.10-12.30

4η Συνεδρία 12.30-13.50 ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Συντονίστρια: **Όλγα Ζιρώ**, Σχολική Σύμβουλος Εικαστικών

- ♦ **Αλεξάνδρα Μουρίκη** [Αν. Καθηγήτρια Τμ. Επιστημών Εκπ/σης και Αγωγής στην Προσχ. Ηλικία, Παν/μιο Πατρών]
«Γνώση για την τέχνη, γνώση μέσα από την τέχνη. Γι' αυτό το περισσότερο που μπορεί να είναι η τέχνη στην εκπαίδευση»
- ♦ **Douglas Boughton** [Professor of Art and Education, Northern Illinois University]
«Risk Taking and the Future of Assessment in Art and Design Education»
- ♦ **Ράνυ Καλούρη** [Καθηγήτρια Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.]
- ♦ **Νίκος Τσέργας** [Λέκτορας, Δημοκρίτειο Π/μιο Θράκης]
- ♦ **Αναστασία Μπότου** [Καθηγήτρια Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.]
«Αισθητική Αγωγή και Εικαστική Θεραπεία: η τέχνη ως πηγή μάθησης, ανάπτυξης και ενδυνάμωσης»
- ♦ **Θανάσης Νευροκοπλής** [Θεολόγος-Καθηγητής]
«Η τέχνη στην εκπαίδευση: Πνευματικές και πραγματικές διαστάσεις μιας δυναμικής σχέσης»

Διάλειμμα 13.50-16.00

Σάββατο 3 Οκτωβρίου 2015

Β'

5η Συνεδρία 16.00-17.30 ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Συντονίστρια: **Εύη Τρούκη**, Δρ. Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, ΙΕΠ

♦ **Αναστασία Γεωργάκη** [Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μουσικής Τεχνολογίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, ΕΚΠΑ]

«"Η δ' ἀηδὼν ἄδει": ηχητικός εγγραμματισμός και δημιουργική μάθηση στη σύγχρονη εκπαίδευση»

♦ **Karien Vermeulen**

[Head of Programme Creative Learning Lab, Netherlands]

«FabSchool: experiences with maker education, creativity and technology in the Netherlands»

♦ **Pascale Criton** [Composer, Associate Researcher, LAM, Université Pierre et Marie Curie]

«Histoires sensibles: proposals for a pedagogy with sound vibrations»

♦ **Δημήτρης Σπύρου** [Σκηνοθέτης / Διευθυντής Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους]

«Μαθήματα στο σκοτάδι, ένα πρόγραμμα για την αξιοποίηση της Τέχνης και του κινηματογράφου στο σχολικό περιβάλλον»

Διάλειμμα 17.30-17.45

6η Συνεδρία 17.45-19.15 ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Συντονίστρια: **Ξένια Καλογεροπούλου**, Ηθοποιός

♦ **Νίκος Γκόβας** [Θεατροπαιδαγωγός]

«Το τι και το πώς του θεάτρου στην εκπαίδευση. Η εμπειρία του Πανελληνίου Δικτύου για το Θέατρο στην Εκπαίδευση»

♦ **Μάριος Κουκουνάρας-Λιάγκης**

[Λέκτορας Διδακτικής των Θρησκευτικών, Τμήμα Θεολογίας, ΕΚΠΑ]

«Θέατρο στην Εκπαίδευση και ηθική αγωγή: απελευθέρωση ή υποδούλωση;»

♦ **Σοφία Βγενοπούλου** [Σκηνοθέτης, Παιδοψυχίατρος]

«Εφηβικό θέατρο και σχολείο: Μια ελπιδοφόρα συνάντηση»

♦ **Γεωργία Μαυραγάνη**

[Σκηνοθέτης Θεάτρου-Εκπαιδευτικός]

«Τι είναι και τι μπορεί να "κάνει" αυτό που ονομάζουμε "εφηβικό θέατρο" - παραδείγματα και πρακτικές»

Διάλειμμα 19.15-20.00

Στρογγυλή Τράπεζα Λογοτεχνών 20.00-21.00

Συντονιστής: **Ανδρέας Μήτσου**

Μάρω Δούκα, Άλκη Ζέη, Φίλιππος Μανδηλαράς, Μάκης Τσίτας

Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015

Α'

7η Συνεδρία 09.00-10.40

ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: ΜΟΥΣΙΚΗ, ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ, ΘΕΑΤΡΟ, ΧΟΡΟΣ

Συντονίστρια: **Αναστασία Γεωργάκη**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μουσικής Τεχνολογίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Παν/μιο Αθηνών

♦ **Καλλιόπη Στίγκα** [Δρ. Μουσικολογίας, Université Lumière Lyon II, Εισηγήτρια ΙΕΠ]

«Λέξεις, εικόνες, ήχοι: μια πρόταση "ελληνοκεντρικής, ανθρωπιστικής, απόλυτα εκσυγχρονισμένης παιδείας" μέσα από το έργο του Οδυσσέα Ελύτη, του Γιάννη Ρίτσου και του Μίκη Θεοδωράκη»

♦ **Παυλίνα Βερέμη**

[Δ/ντρια Κρατικής Σχολής Ορχηστρικής Τέχνης]

♦ **Νατάσσα Χασιώτη**

[Κριτικός/Ιστορικός Χορού]

«Η σημασία της μουσικοκινητικής εκπαίδευσης με στόχο την κοινωνικοκινητική ανάπτυξη των μαθητών στο σχολείο»

♦ **Sylvie Gruszow** [Chargée de production - Compagnie Théâtre du Bout du Monde & Directrice du festival "Les Rencontres de la Terre/Geosynandiseis"]

«Théâtre et réussite éducative en banlieues: l'exemple du projet franco-américain Bronx en Seine»

♦ **Χριστίνα Ντεπιάν**

[Εικαστικός-Εκπαιδευτικός]

«"Έτη, Χρόνια και Ζαμάνια"

Η χρήση ημερολογίου-sketchbook στην εξοικείωση με τα εκθέματα του μουσείου και η δημιουργία μίας ταινίας κινούμενης εικόνας»

Διάλειμμα 10.40-11.00

8η Συνεδρία 11.00-12.40 ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Συντονιστής: **Νίκος Γραμμένος**, Σύμβουλος Γ, ΙΕΠ

♦ **Δημήτρης Γραμμένος**

[Κύριος Ερευνητής, Ινστιτούτο Πληροφορικής, ΙΤΕ]

«Σχεδιαστές του Μέλλοντος: Εισάγοντας τη Δημιουργικότητα, τη Σχεδίαση και τη Σχεδιαστική Σκέψη σε παιδιά Δημοτικού»

♦ **Ameer Mourad**

[Learning Designer, Institute of play]

«Game-like Learning: A New Approach to 21st Century Education»

♦ **Dieneke Schuffellers**

[Graphic designer, Art teacher, Netherlands]

«The element of surprise»

♦ **Μιχάλης Τζιγκοτζίδης**

[Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ, Hellas Waldorf Association]

«Η παιδαγωγική είναι τέχνη!»

Διάλειμμα 12.40-12.50

9η Συνεδρία 12.50-14.10 ΤΕΧΝΕΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Συντονίστρια: **Μυρτώ Λάβδα**, Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών

♦ **Στεριανή Τσιντζιλώνη**

[Θεωρητικός και ιστορικός του χορού]

«Χορός και γνώση: κοινωνικές, πολιτισμικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις»

♦ **Μαρία Τοπάλη** [Ποιήτρια]

«Καβάφης με το αυτί / Καβάφης παγκόσμιος»

♦ **Κατερίνα Ρογκάκου** [Ερμηνεύτρια Ελληνικού Παιδικού Μουσείου]

♦ **Ιωάννα Σκοτίδα** [Ερμηνεύτρια Ελληνικού Παιδικού Μουσείου]

«Είναι αυτό τέχνη; Εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ελληνικού Παιδικού Μουσείου»

♦ **Γιώργος Κακαβάς**

[Διευθυντής Επιγραφικού και Νομισματικού Μουσείου]

♦ **Ειρήνη Ρώσιου** [Αρχαιολόγος, ΥΠΟΠΑΙΘ]

«Η άρρηκτη σχέση Τέχνης, Σχολείου και Μουσείου. Η περίπτωση του Επιγραφικού και Νομισματικού Μουσείου»

♦ **Ορέστης Ανδρεαδάκης** [Κριτικός κινηματογράφου]

«Πρώτη Ώρα σινεμά: πρόγραμμα κινηματογράφου στα σχολεία»

Διάλειμμα 14.15-16.00

Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015

Β'

10η Συνεδρία 16.00-17.40 ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Συντονίστρια: **Ουρανία Κούβου**, Dr. Διδακτική της Τέχνης, Σχολή Επιστημών της Αγωγής Παν/μίου Αθηνών

♦ **Kerry Freedman** [Professor Art & Design Education, Northern Illinois University]
«The Future of Art Education: Reflections on Visual Learning and Liberty»

♦ **Όλγα Ζιρώ**
[Σχολική Σύμβουλος Εικαστικών]
«Κρίνε το Έργο Τέχνης.
Από τη δημιουργία στη γνώση»

♦ **Lesley Burgess** [Senior Lecturer – Art, Design & Museology, Institute of Education, University of London]
«Artist-teachers as agents of change: new initiatives in Initial Teacher Education»

♦ **Αιμιλία Μπαντούνα**
[Εικαστικός, Δασκάλα Εικαστικής Αγωγής]
«Ο καλλιτέχνης - δάσκαλος»

♦ **Νίνα Αλκαλά** [Χορογράφος-Χοροθεραπεύτρια]
«Τέχνη και Κοινωνία:
Εξερευνώντας το παρελθόν και διαμορφώνοντας το παρόν μέσω της δημιουργικής διαδικασίας»

Διάλειμμα 17.40-17.50

11η Συνεδρία 17.50-19.30 ΤΕΧΝΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Συντονίστρια: **Αλεξάνδρα Μουρίκη**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και της Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Παν/μιο Πατρών

♦ **Ειρήνη Τσιμπουκίδου**
[Καθηγήτρια εικαστικών Μέσης Εκπαίδευσης, Ζωγράφος]
«Μοντέλα καλλιτεχνικής εκπαίδευσης και θεωρίες μάθησης τον 20ό και τον 21ο αιώνα»

♦ **Yaroslava Shekera**
[Assistant Professor, Institute of Philology, University of Kyiv]
«Oriental Special Course “Fundamentals of Etymological Analysis” for Master’s Degree and the Art of Interpretation of Poetic Hieroglyphic Text»

♦ **Ρένα Αβαγιανού**
[Ζωγράφος, Αρχιτέκτονας, Εκπαιδευτικός ΔΕ]
«Διδακτική του σχεδίου: Ασυνέχειες στη σύγχρονη ελληνική δημόσια εκπαίδευση. Το σημερινό παράδειγμα του Βέλγικου δημόσιου καλλιτεχνικού σχολείου A.R.B.A»

♦ **Μαρία Παγουρτζή**
[Φιλολόγος-Εκπαιδευτικός]
«Η ΟΥΝΕΣΚΟ και η Τέχνη στη διεθνή Εκπαιδευτική Πράξη»

♦ **Nisha Nair**
[Founder & Director, Art Sparks Foundation]
«Changing current conceptions regarding the arts in education»

Διάλειμμα 19.30-20.00

Στρογγυλή Τράπεζα – Αποτίμηση Συνεδρίου 20.00-21.00

Σταύρος Γιαγκάζογλου, Ανδρέας Ιωαννίδης, Μυρτώ Λάβδα, Τιτίκα Σάλλα

Β. ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΟΡΟΥ

Σάββατο 3 Οκτωβρίου 2015

Α'

Συνεδρία Ι 09.00-10.45

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΛΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Συντονίστρια: **Κλεοπάτρα Μουρσελά**, Εικαστικός-Εκπαιδευτικός, Εισηγήτρια ΙΕΠ

♦ **Ιορδάνης Παπαδόπουλος** [Ελληνοαμερικάνικο εκπαιδευτικό ίδρυμα, Κολλέγιο Ψυχικού]

«Η αισθητική αγωγή και η δημιουργικότητα ως αναπόσπαστα μέρη ενός ολιστικά παιδαγωγικού μοντέλου»

♦ **Παναγιώτης Δαφιώτης**
[Εκπαιδευτικός Τέχνης]

«Η εικαστική πράξη ως μορφή έρευνας στη διδακτική της τέχνης»

♦ **Ζωή Αντωνοπούλου-Τρέχλη**

[Διδάκτωρ Φιλοσοφίας
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων]

«Διδάσκοντας Φιλοσοφία με τη βοήθεια της τέχνης:
Μια εφαρμογή στο κεφάλαιο της Γνωσιολογίας»

♦ **Βικτωρία Παύλου** [Επίκουρη καθηγήτρια Εικαστικής Παιδείας, Πανεπιστημίου Frederick]

«Παιδαγωγική και θέαση έργων τέχνης: πώς να προετοιμάσουμε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης να διδάξουν τέχνη μέσω έργων τέχνης»

♦ **Παναγιώτης Παπαδημητρόπουλος**

[Επίκουρος καθηγητής στη Σχολή Καλών Τεχνών του Τμήματος Πλαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης του Παν/μίου Ιωαννίνων]

«Από την παιδαγωγική της βεβαιότητας στην παιδαγωγική της αβεβαιότητας: η σημασία του ερωτήματος στη Διδακτική της τέχνης και της φωτογραφίας ειδικότερα»

♦ **Αθηνά Εξάρχου**

[Ιστορικός Τέχνης, Υπ. διδάκτωρ στη Διδακτική της Ιστορίας της Τέχνης στο Τμήμα Ιστορίας και Θεωρίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ]

«Διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της ιστορίας της Τέχνης στη Γ' Λυκείου, μέσα από το πρίσμα σύγχρονων μεθοδολογικών θεωριών»

♦ **Κορίνα Πρεβεδουράκη**

[Εικαστικός, Υποδιευθύντρια Καλλιτεχνικών Μαθημάτων]

♦ **Κωνσταντίνα Μπολιεράκη**

[Εικαστικός, εκπαιδευτικός]

«Ατομικό Ίχνος, Συλλογικό πεδίο»

Διάλειμμα 10.45-11.00

Συνεδρία II 11.00-12.45

ΜΟΥΣΙΚΗ, ΘΕΑΤΡΟ & ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Συντονίστρια: **Καλλιόπη Στίγκα**, Δρ. Μουσικολογίας, Université Lumière Lyon II, Εισηγήτρια ΙΕΠ

♦ Χρυσοστόμου Σμαράγδα

[Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μουσικής Παιδαγωγίας και Διδακτικής, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ]

♦ Ζεπάτου Χρυσάνθη, Εκπαιδευτικός ΠΕ16:

«Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Μουσικής - Οδηγός Εκπαιδευτικού «Εργαλεία Διδακτικών Προσεγγίσεων» για τη Μουσική: Αξιακό πλαίσιο - Στόχοι - Καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις»

♦ Καρούσου Κυριακή

[Εκπαιδευτικός-Φιλολόγος στο Μουσικό Σχολείο Πειραιά]

«Η σύμπραξη του ποιητικού λόγου του Τάσου Λειβαδίτη και της μουσικής του Μίκη Θεοδωράκη στη δημιουργία και την ερμηνεία των 'Λυρικών' και της 'Λειτουργίας Νο2 για τα παιδιά που σκοτώνονται στον πόλεμο': Μια προσέγγιση-ανάλυση των μουσικοποιητικών έργων με θεωρητικές, παιδαγωγικές και διδακτικές προεκτάσεις»

♦ Ίλια Λακίδου [Θεατρολόγος, Εκπαιδευτικός

Ραλλείων Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων Πειραιά]

«Δημιουργώντας ένα ιστορικό ντοκιμαντέρ μέσα στο σχολείο: «διά των τεχνών» προσέγγιση της Ελληνικής Επανάστασης (θέατρο, κινηματογράφος, μουσική, ζωγραφική, χορός)»

♦ Τάσος Πρωτοψάλτου

[Σκηνογράφος, Ενδυματολόγος, Σκηνοθέτης, Λέκτορας Σχολής Καλών Τεχνών, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας]

«Η Παράσταση της Όπερας: Εκπαιδευτικές Προσεγγίσεις»

♦ Ελισάβετ Περακάκη,

[Διευθύντρια 2^{ου} Γυμν. Νίκαιας, Εκπαιδευτικός Μουσικής]

«Από τη μουσική στη ζωγραφική και από τη ζωγραφική στη μουσική: Όταν μαθητές Γυμνασίου δημιουργούν»

♦ Σβάρνα Σοφία

[Μουσικολόγος, Εκπ/κος Μουσικής]

♦ Γεώργια Ευαγγελία

[Φιλολόγος, Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά]

«Μουσική και Θέατρο στο ίδιο σανίδι: μια διερεύνηση της αλληλεπίδρασης των τεχνών μέσα από ένα λαϊκό παραμύθι»

♦ Μιχάλης Αγραφιώτης

[Σκηνοθέτης-Εκπαιδευτικός]

«Κινηματογραφική Παιδεία: Η αξιοποίηση της εμπειρίας από τα Καλλιτεχνικά Σχολεία»

Διάλειμμα 12.45-13.00

Συνεδρία III 13.00-15.00 Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ: ΤΕΧΝΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Συντονίστρια: **Γωγώ Παπασταυρινίδου**, Εισηγήτρια, ΙΕΠ

♦ **Σοφία Χάιτα** [Εικαστικός, Εκπαιδευτικός,
Διευθύντρια Γυμνασίου-Λυκείου Λειψών]

♦ **Γεωργία Λιαράκου** [Αν. Καθηγήτρια Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής
Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου]

«Τι ακριβώς είναι αυτό που κάνει τους σημερινούς
εκπαιδευτικούς εικαστικών διαφορετικούς, την
απομακρυσμένη κοινότητα πιο ελκυστική;»

♦ **Μαρία Χατζηδάκη** [Καθηγήτρια Εφαρμογών,
Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης,
Σχολή Καλλιτεχνικών Σπουδών Τ.Ε.Ι. Αθήνας]

♦ **Δήμητρα Μαλταμπέ**
[Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ Αθηνών]
«Η τέχνη ανοίγει τρύπες στο σκοτάδι»

♦ **Άρτεμη Παπανδρίτσα**
[Εκπαιδευτικός-Φιλόλογος]
«Η συμβολή της Τέχνης στον
εξανθρωπισμό της φυλακής, μέσω
της σωφρονιστικής εκπαίδευσης»

♦ **Γεωργία Μαρκέα**
[Σχολική Σύμβουλος Μουσικής]
«Μαθητές με προβλήματα όρασης,
στο μάθημα της μουσικής»

♦ **Ελένη Κάρτσακα**
[Σχολική Σύμβουλος Καλλιτεχνικών
Μαθημάτων]
♦ **Γιαννούλα Κερκίνοπούλου**
[Σχολική Σύμβουλος Γερμανικής
Γλώσσας]
«Δημιουργικά ενάντια στη σχολική
βία και τον εκφοβισμό»

♦ **Ελένη Μητροπούλου**
[Φιλόλογος Ειδικής Αγωγής]
♦ **Χριστίνα Πλιάτσικα**
[Φιλόλογος Ειδικής Αγωγής, Ψυχολόγος]
«Ανακαλύπτω τον Εαυτό μου
μέσα από τους Ρόλους της Ζωής:
ένα πρόγραμμα αγωγής υγείας σε
εφήβους με ειδικές εκπαιδευτικές
ανάγκες, αξιοποιώντας τη δραμα-
τική τέχνη και το video»

♦ **Αργυρούλα Αλεξανδροπούλου**
[Δ/ντρια Γυμνασίου Ρίου,
Διδάκτορας Ιστορίας]
♦ **Χυτήρη Έλενα-Φοίβη**
[Καθηγήτρια Γερμανικής Φιλολογίας]
«Η τέχνη ως 'γέφυρα' συνεργασίας
μαθητών συμβατικού τύπου
Γυμνασίου και Ειδικού Σχολείου.
Μελέτη περίπτωσης στη δευτερο-
βάθμια εκπαίδευση, έρευνα»

♦ **Μαρία Παπαδοπούλου**
[Εικαστικός, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Καλλιτεχνικών στη δευτεροβάθμια
εκπαίδευση στην Ειδική Αγωγή]
«Οι εικαστικές τέχνες ως μέσο
έκφρασης μαθητών με αυτισμό»

Διάλειμμα 15.00-16.00

Συνεδρία IV 16.00-18.00

ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑ ΕΚΠ/ΣΗ

Συντονίστρια: **Βασιλική Καραμπέτσου**, Εισηγήτρια ΙΕΠ, φιλόλογος

♦ Ελένη Τσαλαγιώργου

[Σύμβουλος Β' Προσχολικής Αγωγής, ΙΕΠ]

♦ Τότα Αρβανίτη-Παπαδοπούλου

[Σχολ. Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής]

♦ Ευφροσύνη Βαγή-Σπύρου

[Σχολ. Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής]

«ORIM-Arts Framework: Μια πρόταση σχεδιασμού του εκπαιδευτικού έργου στο Νηπιαγωγείο με άξονα τις Τέχνες»

♦ Κουτή Μαρία

[Σχολ. Σύμβουλος Προσχολικής Αγωγής]

♦ Πατάπη Παντελία

[Νηπιαγωγός]

«Με οδηγό τον Πολυχρόνη Λεμπέση και ένα γραμματόσημο γνωρίζουμε την παραδοσιακή στολή της Σαλαμίνας. Ένα πρόγραμμα Μουσειακής Αγωγής για το Νηπιαγωγείο»

♦ Αγγελική Ζαχαράτου

[Υπεύθυνη Σχολικών Δραστηριοτήτων Δ.Δ.Ε. Ν. Ηρακλείου]

«Η δημιουργική διάσταση του σχολείου και η (συν) εισφορά των τοπικών θεματικών Δικτύων Πολιτισμού»

♦ Λάγουρη Μαρίνα

♦ Γαλανού Βασιλική

♦ Μαστοροδήμου Σταυρούλα

♦ Στέφα Ευανθία

[Εκπαιδευτικοί Πειραματικού Σχολείου Παν/μίου Θεσ/νίκης]

«Διαθεματική προσέγγιση των τεχνών με χρήση συνδυασκαλίας σε μαθητές προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας»

♦ Γιαννημάρα Ειρήνη

[Διδάκτωρ στη Διδακτική της Τέχνης, Εικαστικός]

«Δυνατότητες Αξιοποίησης των Διαδικτυακών Παιχνιδιών Gettygames στη Διδασκαλία των Εικαστικών στη Στ' τάξη του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου»

♦ Θεοδώρα Μέντη [Φιλόλογος]

♦ Χριστίνα Παπαδάκη [Εικαστικός]

«Κόκκινη κλωστή δεμένη και με τέχνη τυλιγμένη»

♦ Μπενάκη Σωτηρία

[ΜΕd, Φιλόλογος 2ου ΓΕΛ Θήβας]

♦ Παπαγεωργίου Ευγενία

[Μed, Φιλόλογος]

«Η χρήση του google art project στη διδασκαλία»

♦ Ασπασία Παυλοπούλου

[Δρ Αρχαίας Ιστορίας, Εκπαιδευτικός]

«Μαρτυρίες γλυπτικής, κεραμικής και επιγραφικής για τους μη πολίτες και το κοινωνικό περιθώριο της κλασικής Αθήνας: διδακτικές προσεγγίσεις στο μάθημα της Αρχαίας Ιστορίας μέσω της 'ανάγνωσης' μνημείων»

Διάλειμμα 18.00-18.15

Συνεδρία V 18.15-20.00 ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Συντονίστρια: **Μαρία Κοκολάκη**, Δρ. Κοινωνικής ανθρωπολογίας, ΙΕΠ

♦ **Ευθυμία Χατζηκυριάκου** [Φιλολόγος]

«Μικρά Αγγλία: Όταν ο κινηματογράφος διαβάζει λογοτεχνία»

♦ **Ευάγγελος Κυριακουλόπουλος**

♦ **Ελένη Καννά**

♦ **Βασιλική Δημητροπούλου**

[Εκπαιδευτικοί Πειραματικού Λυκείου Πανεπιστημίου Πατρών]

«Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος μέσα σε ένα βιωματικό εργαστήριο»

♦ **Νικόλαος Γραίκος** [ΠΕ70]

♦ **Μαρία Αθανασιάδου**

[ΠΕ08 Καλλιτεχνικών Μαθημάτων]

♦ **Χάρης Αμανατίδης**

[ΠΕ18.41 Δραματικής Τέχνης]

♦ **Αικατερίνη Ντάμπου** [ΠΕ70]

♦ **Μιχαηλία Παναγιώτου**

[ΠΕ16.01 μουσικής]

«Δυνατότητες συνεργασίας εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων για την εμπύχωση πολυτροπικών μαθητικών δράσεων. Ένα παράδειγμα από την Α/θμια Εκπ/ση»

♦ **Μάγδα Κοσσίδα** [Λογοτέχνης-Αφηγήτρια]

«Εν αρχήν ην ο λόγος»

♦ **Φώτης Παπαστεφάνου**

[Δημιουργός κόμικς-Εκπαιδευτικός]

«Ηρωες από χαρτί: Γνωρίζοντας τη λογοτεχνία μέσω των κόμικς»

♦ **Κούλα Αδαλόγλου**

♦ **Γιούλη Αλεξίου**

♦ **Γιώργος Αποστολίδης**

♦ **Αύρα Αυδή**

♦ **Τζένη Καραβίτη**

♦ **Ελένη Λόππα**

♦ **Πανταζής Μητελούδης**

♦ **Φωτεινή Φλώρου**

[Φιλολόγοι]

«Η αξιοποίηση της τέχνης στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας»

♦ **Παναγιώτης Λαζανάς**

[Φιλολόγος- τ. Σύμβουλος ΙΕΠ]

«Σύγχρονη ψηφιακή τέχνη και Φιλοσοφία: διδάσκοντας πολιτική & κοινωνική φιλοσοφία με πρωτότυπο κόμικ»

Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015

Συνεδρία VI 9.00-11.00 ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Συντονιστής: **Ιωάννης Ρουσάκης**, Σύμβουλος Α, ΙΕΠ

♦ **Ιωάννης Γαλανάκης**

[Οικονομολόγος BSc., Υποψήφιος MSc]

♦ **Μαρία Μαλαγκονιάρη**

[Τελειόφοιτη Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ),
Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης]

«Διδακτική πρόταση για την 'Πολιτική Παιδεία' της
Α' Λυκείου: Η τέχνη αποτυπώνει τη «Μετανάστευση»

♦ **Βασιλική Γεωργαντά** [Δασκάλα,
Med στις ΤΠΕ για την Εκπαίδευση]

«Προσεγγίζοντας τα γεωμετρικά
σχήματα στην Α' τάξη του
δημοτικού μέσα από τους πίνακες
του Βασίλι Καντίνσκι»

♦ **Αικατερίνη-Βενεδίκτη
Οικονόμου**

[Χημικός Α.Π.Θ.]

♦ **Καραλιώτα-Λυμπεροπούλου
Αλεξάνδρα**

[Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΕΚΠΑ,
Τμήμα Χημείας]

«Η Χημεία μέσα από τα εκθέματα
τέχνης του Αρχαιολογικού
Μουσείου Αθηνών - Μία
εναλλακτική πρόταση διδασκαλίας
για τη μέση εκπαίδευση»

♦ **Δημήτρης Μέμτσας**

[Μαθηματικός]

«Οι Πυθαγόρειοι, οι Άρρητοι
αριθμοί και η Τέχνη: Διδακτικές
εφαρμογές»

♦ **Αγαθή Τσορώνη**

[Εικαστικός-Εκπαιδεύτρια
Καλλιτεχνικών Μαθημάτων]

♦ **Κωνσταντίνος Νικολόπουλος**

[Φυσικός-Ερευνητής]

«Τέχνη και Φυσικές Επιστήμες:
Το Φως και τα Χρώματά του»

♦ **Παναγιώτα Κοταρίνου**

[Δρ. Τμήματος Ειδικής Αγωγής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας]

♦ **Χαρούλα Σταθοπούλου**

[Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα
Ειδικής Αγωγής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας]

«Είναι ο κόσμος μας "Ευκλείδειος;" Διδάσκοντας
Γεωμετρία σε μαθητές Β Λυκείου με τεχνικές
Δραματικής Τέχνης στην Εκπαίδευση»

♦ **Ανάργυρος Δρόλαπας**

[Εκπαιδευτικός Β/μιας Εκπαίδευσης,
Υποψήφιος Διδάκτωρ του τμήματος
ΠΤΔΕ του ΕΚΠΑ]

♦ **Ουρανία Γκικοπούλου,**

[Εκπαιδευτικός Α/μιας Εκπαίδευσης,
Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια του ΕΚΠΑ]

«Διδασκαλία μη παρατηρήσιμων
Φυσικών Φαινομένων μέσα από
την Τέχνη»

♦ **Ερμιόνη Κοντογούλα**

[Φυσικός, Θεατρολόγος,
Εκπαιδευτικός Μ.Ε.]

♦ **Ειρήνη Τσουραμάνη**

[Θεατρολόγος, Εκπαιδευτικός Μ.Ε.]

«Το Πανίσχυρο Άτομο: διδασκαλία
φυσικών επιστημών μέσω τεχνικών
δραματοποίησης»

Διάλειμμα 11.00-11.15

Γ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Σάββατο 3 Οκτωβρίου 2015

ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ

10.00-11.00 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ COMIC STRIP

♦ **Μηνάς Παπαδόπουλος**

[Εκπαιδευτικός ΤΠΕ, Μεταπτυχιακό στις Επιστήμες της Αγωγής με κατεύθυνση τη Δημιουργική Γραφή]

«Η τέχνη του comic strip με χρήση ψηφιακών εργαλείων στην εκπαίδευση»

Στόχος του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστεί το κόμικ ως λογοτεχνικό είδος στο πλαίσιο της διδασκαλίας ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας) στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Παράλληλα θα εξεταστούν θέματα όπως: Τα κείμενα που παράγονται, έχουν λογοτεχνική αξία; Πώς μπορούν οι μαθητές να συνθέσουν την εικόνα της ετερότητας; Πώς προεκτείνουν την αφήγησή τους, δημιουργώντας μια ενότητα από μικρές αυτοτελείς ιστορίες;

12.30-14.00 / ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

♦ **Στεφάνια Βουβουσίρα**

[Νηπιαγωγός, συνεργάτης στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία]

♦ **Αιμιλία Φάκου**

[Νηπιαγωγός, Δρ. Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης]

«Πες το με φωτογραφίες»: Η αξιοποίηση της τέχνης της φωτογραφίας στην εκπαίδευση

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι συμμετέχουσες/ντες να γνωρίσουν διαφορετικές τεχνικές και τρόπους προσέγγισης της φωτογραφίας στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η φωτογραφία μέσα από την οπτική, το κάδρο και τη γωνία λήψης, δίνει τη δυνατότητα να οργανώσουμε εκπαιδευτικές παρεμβάσεις οι οποίες αναδεικνύουν τα βιώματα των παιδιών, ενθαρρύνουν την προσωπική έκφραση και δημιουργία, τη γνωριμία με τους άλλους και τη συνεργασία. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι συμμετέχουσες/ντες θα φωτογραφίσουν, και στη συνέχεια οι φωτογραφίες τους θα αποτελέσουν έναυσμα για παιχνίδια γνωριμίας και εργασία σε μικρές ομάδες για τη δημιουργία φωτοϊστορίας και εικαστικών συνθέσεων.

14.30-16.00 / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

♦ **Ηρώ Βούλγαρη**

[Νηπιαγωγός, ΕΔΠ στο Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία στο ΕΚΠΑ]

♦ **Μαρία Σαριδάκη**

[Ερευνήτρια και διαχειρίστρια έργων του Εργαστηρίου Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα ΜΜΕ του ΕΚΠΑ, υπεύθυνη εκπαίδευσης της Athens Plaython]

«Εκπαίδευση και Τεχνολογία: επισκόπηση, εφαρμογές και το παράδειγμα των Ψηφιακών»

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου θα γίνει μια σύντομη επισκόπηση του χώρου της εκπαιδευτικής τεχνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα ψηφιακά παιχνίδια ως δυναμικά τεχνολογικά εργαλεία μάθησης και ως εκφραστικά μέσα, στο χώρο της εκπαίδευσης. Θα παρουσιαστούν πρακτικά παραδείγματα μέσων, ψηφιακών παιχνιδιών, και μεθόδων ενσωμάτωσής τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένες μεθοδολογίες συνεργατικού σχεδιασμού παιχνιδιών μέσα σε εκπαιδευτικά πλαίσια και οι συμμετέχοντες θα έχουν πλήρη πρόσβαση στο υλικό, αλλά και θα εμπλακούν και οι ίδιοι στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών ψηφιακών παιχνιδιών.

Στόχοι του εργαστηρίου είναι οι επιμορφούμενοι:

- να έρθουν σε επαφή με σύγχρονες τάσεις στο χώρο της εκπαιδευτικής τεχνολογίας
- να κατανοήσουν το δυναμικό των ψηφιακών παιχνιδιών ως εκπαιδευτικά μέσα
- να εισαχθούν στη διαδικασία σχεδιασμού εκπαιδευτικών παιχνιδιών

**16.30-18.30 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**

♦ **Γκότσης Ιωάννης**

[Φιλολόγος, Καθηγητής Μ.Ε. (Πάτρα)]

**«Η Τέχνη στο Λύκειο: παραδείγματα από την εκπαιδευτική εμπειρία
στα μαθήματα της Ιστορίας, της Λογοτεχνίας και της Ερευνητικής Εργασίας»**

Οι εικαστικές τέχνες αλλά και οι τέχνες του λόγου μπορούν να αποτελέσουν **α.** αντικείμενα μελέτης με αφετηρία επιμέρους διδακτικές ενότητες μαθημάτων όπως η Ιστορία, η Λογοτεχνία και η Ερευνητική Εργασία, **β.** χρήσιμα διδακτικά και ερευνητικά εργαλεία για τη διδασκαλία των εννοιών αυτών και **γ.** πεδία έκφρασης της δημιουργικότητας των μαθητών (καλλιτεχνικής έκφρασης).

♦ **Καψάσκη Αγγελική**

[Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Ρεθύμνου, Διδάκτορας Παιδαγωγικής του ΕΚΠΑ]

**«Η σύγκρουση Αχιλλέα και Αγαμέμνονα στη Δυτική Ζωγραφική και ο Όμηρος:
Διαθεματικό σενάριο στην Ιλιάδα με ΤΠΕ»**

Στο διαθεματικό αυτό σενάριο αυτό επιχειρείται παράλληλη "ανάγνωση" της ομηρικής ποίησης με την εικαστική τέχνη της Δύσης. Στόχος είναι να εντοπιστούν οι "δομικές" αντιστοιχίες των ομηρικών επών ως προς τη αποτύπωση του επεισοδίου της σύγκρουσης Αγαμέμνονα και Αχιλλέα, (Ιλιάδα, ραψωδία Α, στ. 106-306) σε έργα της Δυτικής τέχνης διαφορετικών τεχνοτροπιών (μπαρόκ, ροκοκό, νεοκλασικισμού) από καλλιτέχνες διαφόρων χωρών.

♦ **Λιναρδάτου Χαριτίνη**

[Φιλολόγος 2^ο Γυμνάσιο Αργοστολίου]

**«Η διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Γ' Γυμνασίου μέσω της αισθητικής εμπειρίας
και ειδικότερα της Τέχνης»**

Η προσέγγιση της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Γ' Γυμνασίου μέσω της αισθητικής εμπειρίας και ειδικότερα της Τέχνης, στοχεύει στο να διερευνηθεί κατά πόσο στο πολυτροπικό κείμενο του Α. Λασκαράτου, «Ο κακός μαθητής», η αξιοποίηση της εικόνας – πίνακα ζωγραφικής του Γ. Ιακωβίδη «Παιδική συναυλία» – συμβάλλει στη διαμόρφωση της αισθητικής εμπειρίας για τους μαθητές και στην καλλιέργεια του κριτικού και συναισθηματικού εγγραμματισμού.

Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015

ΑΙΘΟΥΣΑ ΧΟΡΟΥ

11.15-12.15 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

♦ **Στρατής Πανούριος**

[Σκηνοθέτης και θεατρικός συγγραφέας]

«Απ' τον καμβά του ζωγράφου στη σκηνή»

Στόχος του εργαστηρίου είναι η ανάδειξη της «δημιουργικής φαντασίας» ως το κλειδί για τη μαθησιακή διαδικασία.

12.30-14.00 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

♦ **Ευαγγελία Κοψαλίδου**

[ΕΕΠ Σχολής Επιστημών Αγωγής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης]

«Αναπλάθοντας την "όπερα" Το παιδί και τα μάγια του Maurice Ravel»

Στόχος του εργαστηρίου είναι να εισάγει τα παιδιά σε συγκεκριμένα μουσικά και καλλιτεχνικά ρεύματα, μουσικές φόρμες, φωνές και όργανα της ορχήστρας προτρέποντάς τα να χρησιμοποιήσουν το σώμα και τη φωνή τους για να αυτοσχεδιάσουν, να ερμηνεύσουν και να δημιουργήσουν, εμπνεόμενα από αυτό το μουσικό έργο της εποχής του ιμπρεσιονισμού. Με βάση την εικονογραφημένη ελληνική του μετάφραση θα αναπλάσουμε μέρη της «όπερας» μέσω της αφήγησης, της ενεργητικής μουσικής ακρόασης, του τραγουδιού, της δραματοποίησης, της εκτέλεσης σε μουσικά όργανα, της κατασκευής και της εικονικής αναπαράστασης, με υλικό που περιλαμβάνει μουσικά μέρη διασκευασμένα και προσαρμοσμένα στην ελληνική γλώσσα.

14.15 -15.15 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

♦ **Τζωρτζίνα Κακουδάκη**

[Θεατρολόγος και Σκηνοθέτης]

«Από το χαρτί στη σκηνή: η διδασκαλία της λογοτεχνίας, της φιλοσοφίας και των πολιτικών επιστημών μέσα από θέατρο»

Το βιωματικό αυτό εργαστήριο εξερευνά τη διαθεματική προσέγγιση των εννοιών και των όρων της λογοτεχνίας και της φιλοσοφίας μέσα από θεατρικές δράσεις και θεατροπαιδαγωγικές πρακτικές.

Διάλειμμα 15.15-15.30

15.30-17.00 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

♦ **Δανάη Στεφάνου**

[Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών Α.Π.Θ.]

♦ **Παναγιώτης Κανελλόπουλος**

[Αναπληρωτής Καθηγητής στο Π.Τ.Π.Ε. του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας]

«Ασκήσεις κριτικής δημιουργικότητας»

Το εργαστήριο συνδυάζει την πρακτική και τη θεωρητική αναζήτηση και απευθύνεται σε μουσικούς που αισθάνονται και λειτουργούν ως παιδαγωγοί και σε παιδαγωγούς που αισθάνονται και λειτουργούν ως μουσικοί (μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 20). Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να φέρουν οι συμμετέχοντες όργανα που παίζουν ή άλλες ηχογόνες πηγές που ενδιαφέρονται να εξερευνήσουν, ανεξάρτητα από το επίπεδο δεξιοτεχνίας που έχουν αναπτύξει.

17.15-18.45 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

♦ **Μέντη Μέγα** [Χορεύτρια]

♦ **Αντιγόνη Γύρα** [Δημιουργός παραστάσεων χορού και θεάτρου και βίντεο αρτ, ιδρύτρια της ομάδας ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ Χοροθέαμο]

«Χορός στα σχολεία. Ναι, αλλά πώς;»

19.00-20.00 / **ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ**

♦ **Ηλίας Πίτσικας**, Παιδαγωγός - εμπυχωτής θεατρικού παιχνιδιού

«Προσεγγίζοντας το Θεατρικό παιχνίδι»

Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θα έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε μία δυναμική επικοινωνία μέσα από το παιχνίδι.

Σε δεύτερη φάση, μέσα από τα παιχνίδια θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε ρόλους και να οδηγηθούμε σε θεατρικές πλοκές με αρχή μέση και τέλος.

Κυριακή 4 Οκτωβρίου 2015

ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ

10.00-11.30 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

♦ **Κώστας Καρπούζης**

[Διευθυντής Ερευνών στο ΕΠΙΣΕΥ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου]

«The art of coding: μιλώντας στα παιδιά για την τέχνη του προγραμματισμού»

**11.45-13.15 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

♦ **Τριανταφυλλιά Νικολούδη**

[Σχολική Σύμβουλος Π.Α., Συγγραφέας, Δασκάλα Δράματος στην Εκπαίδευση]

«Η καλλιέργεια διαπολιτισμικών δεξιοτήτων, μέσα από την τέχνη» (σε παιδιά προσχολικής ηλικίας)

Τι κοινό μπορεί να έχουν ένα πήλινο κανάτι από ένα ελληνικό νησί κι ένα αγγείο από την Αίγυπτο; Για ποιο λόγο βρέθηκε ένα αγγείο στο Μόναχο και για ποιο σκοπό κατασκευάστηκε ένα αγγείο στις βαλκανικές χώρες; Στο παρόν εργαστήριο, έχοντας ως «εργαλείο» την κεραμική τέχνη, θα κάνουμε ένα ταξίδι στον κόσμο και στον χρόνο, μέσα από το οποίο θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε διαπολιτισμικές έννοιες και να καλλιεργήσουμε διαπολιτισμικές δεξιότητες, γιατί η τέχνη, μας ενώνει και μας βοηθάει να αντιληφθούμε, τα κοινά και τα διαφορετικά στοιχεία που υπάρχουν ανάμεσα στους λαούς.

14.00-15.30 / ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ Α/ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

♦ **Αιμιλία Μπαντούνα**

[Εικαστικός, Δασκάλα Εικαστικής Αγωγής]

«Εγώ και ο εαυτός μου»

Το εργαστήριο αυτό σκοπεύει να σκιαγραφήσει τον ρόλο και τα βασικά χαρακτηριστικά του εικαστικού δασκάλου στο σχολείο, τις συνθήκες, τους περιορισμούς, τα μειονεκτήματα, τα πλεονεκτήματα, τους κανόνες του παιχνιδιού, τους εκπαιδευτικούς, ανθρωπιστικούς και καλλιτεχνικούς στόχους, τη μέθοδο και το περιεχόμενο με κύριο άξονα το θέμα «Εγώ και ο εαυτός μου- Εγώ και ο κόσμος»

Αναρτημένες Εισηγήσεις – [Poster]

- ◆ **Γαλάνης Νικόλαος & Όλγα Αναστασιάδου**
[Εκπαιδευτικοί Οικιακής Οικονομίας]
«Δίνουμε ζωή σε διάσημους πίνακες ζωγραφικής»
- ◆ **Ευάγγελος Κυριακούλόπουλος & Ελένη Κανά**
[Εκπαιδευτικοί, Πειραματικό Λύκειο του Πανεπιστημίου Πατρών]
«Καλλιτεχνικό εργαστήριο Βυζαντινής προσωπογραφίας»
- ◆ **Νικόλαος Ζήκος**
[Χημικός, Ζάνειο Πρότυπο Γυμνάσιο Πειραιά]
«Διαθεματική προσέγγιση της τέχνης (ζωγραφική) μέσω της διδασκαλίας του γνωστικού αντικείμενου της Χημείας Β Γυμνασίου»
- ◆ **Λάζαρος Βλαχόπουλος**
[Σύμβουλος Β' ΙΕΠ, Σχ. Ψυχολόγος]
«Μύθος της Περσεφόνης, ένας πλήρης, θανατολογικά, μύθος»
- ◆ **Βένια Δεληγιαννίδη & Βάσω Κουσκούτη**
[Εκπαιδευτικοί - Μουσειολόγοι]
«Στα ίχνη του Γύζη και του Ιακωβίδη. Δημιουργία παραδειγμάτων καλών πρακτικών με σκοπό τον οπτικό εγγραμματισμό των παιδιών και τον προσανατολισμό τους προς την τέχνη και τα μουσεία τεχνών»
- ◆ **Χριστίνα Παπαγιαννίδου**
[Νηπιαγωγός]
«Shapes make art»
- ◆ **Θωμάς Μαλάμος**
[δάσκαλος]
«Η συμβολή του μαθήματος των Θρησκευτικών στην υλοποίηση πολιτιστικών προγραμμάτων: Ένα παράδειγμα εφαρμογής»
- ◆ **Βασιλική Καραμπέτσου**
[Εισηγήτρια ΙΕΠ, Φιλολόγος]
«Όταν η δραματική τέχνη συναντά την εκπαιδευτική πράξη: Η εφαρμογή θεατρικών τεχνικών στη διδακτική των Αρχαίων Ελληνικών της Β' Λυκείου»
- ◆ **Παναγιώτης Ματσούκας**
[Εικαστικός]
«Εφαρμογή της μεθόδου «Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία» στο πλαίσιο του μαθήματος των Εικαστικών»

- ◆ **Ανδρούλα Σάββα**
[Δασκάλα]
«Ατμοσφαιρική ρύπανση»
- ◆ **Κατερίνα Κυριακού**
[Φιλολόγος, ΠΣΠΑ]
«Αναζητώντας την Αντιγόνη»
- ◆ **Μαρία Κάλφα**
[Κοινωνική Ανθρωπολόγος]
«Το πολιτισμικό κεφάλαιο του P. Bourdieu και η κοινωνικοοικονομική ανισότητα στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος: προκλήσεις και προοπτικές»
- ◆ **Βασιλική Καραλή**
[Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων Αχαΐας – Θεατρολόγος]
«Δραματικό κείμενο και σκηνική πράξη. Διδακτικές – Παιδαγωγικές προσεγγίσεις»
- ◆ **Τάσος Μιχαηλίδης**
[Φιλολόγος, Ζάννειο Πειραματικό Γυμνάσιο Πειραιά]
«Διδακτική προσέγγιση του ηθογραφικού διηγήματος της γενιάς του 1880 μέσω της ελληνικής ρεαλιστικής ζωγραφικής του 19ου αιώνα»

Η Επιστημονική Επιτροπή

Κοκκινίδης Δημοσθένης (Ζωγράφος, Ομότ. Καθηγητής ΑΣΚΤ), **Σάλλα Τιτίκα** (Ζωγράφος, χαράκτρια, Ομότ. Καθηγήτρια Διδακτικής ΑΣΚΤ), **Ιωαννίδης Κώστας** (Επ. Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης, ΑΣΚΤ), **Γιαγκάζογλου Σταύρος** (Σύμβουλος Α ΙΕΠ, Προϊστάμενος Γραφείου Έρευνας, Σχεδιασμού Και Εφαρμογών Γραφείου Α), **Ζιρώ Όλγα** (Σχ. Σύμβουλος Εικαστικών), **Λαζάρου Σωτηρία** (Σύμβουλος ΥΠΟΠΑΙΘ Εικαστικών, ΙΕΠ), **Λάβδα Μυρτώ** (Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση), **Μουρσελά Κλεοπάτρα** (Εισηγήτρια ΙΕΠ, Εικαστικός, εκπαιδευτικός), **Στίγκα Καλλιόπη** (Εισηγήτρια ΙΕΠ, Μουσικολόγος, εκπαιδευτικός), **Τσαλαγιώργου Ελένη** (Σύμβουλος Β' ΙΕΠ, Νηπιαγωγός).

Η Οργανωτική Επιτροπή

Καραμπέτσου Βασιλική, (Εισηγήτρια ΙΕΠ, Φιλολόγος), **Καρράς Χρήστος** (Γενικός Διευθυντής, Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση), **Λάβδα Μυρτώ** (Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση), **Λαζανάς Παναγιώτης** (Σύμβουλος Β ΙΕΠ, Φιλολόγος), **Λαζάρου Σωτηρία** (Σύμβουλος ΥΠΟΠΑΙΘ Εικαστικών, ΙΕΠ), **Μουρσελά Κλεοπάτρα** (Εισηγήτρια ΙΕΠ, εικαστικός, εκπαιδευτικός), **Στίγκα Καλλιόπη** (Εισηγήτρια ΙΕΠ, Μουσικολόγος, εκπαιδευτικός), **Τσαλαγιώργου Ελένη** (Σύμβουλος Β' ΙΕΠ, Νηπιαγωγός), **Χαριτωνίδου Ανδρονίκη** (Σύμβουλος Γ ΙΕΠ, Γαλλ. Φιλολογίας).

Γραμματειακή υποστήριξη

Ιουστίνα Φλεμοτόμου
Δήμητρα Κομνηνού
Ρεββέκα Χρουσαλά
Ιωάννα Αργυρίου
Σοφία Προβατάρη
Βαρβάρα Σακελλαροπούλου

*Δωρεάν παρακολούθηση με δελτία εισόδου κατά σειρά προτεραιότητας.
Θα δοθούν βεβαιώσεις συμμετοχής.*